

Motion till riksdagen

1988/89: Bo223

av Erling Bager m. fl. (fp)

Anslag till bostäder

I denna motion kommenterar vi vissa anslagsfrågor inom bostadsdepartementets huvudtitel.

Vi har i en motion om bostadspolitiken utvecklat vår principiella syn på bostadssubventioner m. m.

Folkpartiet har länge krävt att bostadssubventionerna ska minskas. Förutom mer långsiktiga krav på ändringar av bostadsfinansiering och beskattning anser vi att det är nödvändigt även med besparingar på kort sikt. Vi har, efter valet, noterat att även regeringen lägger fram förslag om minskade subventioner. Flera av de förslag som vi väckte föregående år är därför inte längre aktuella även om de genomförda förslagen inte överensstämmer med våra. Detta gäller bl. a. avskaffande av räntelånen och lägre räntebidrag för ombyggnad.

B3. Vissa lån till bostadsbyggande

Huvuddelen av de statliga bostadslånen belastar numera inte den statliga budgeten. Vissa lån kvarstår dock.

Anslaget för förvärvstillägg som kan utgå vid överlåtelse bör utgå. Detta anslag på 10 milj. kr. medverkar sannolikt främst till att höja priserna vid överlåtelse där förvärvstillägg är aktuellt.

Under detta anslag utbetalas också hyresförlustgarantilån. Några medel har dock inte budgeterats då inga lån har beviljats. Vi anser att låneformen bör avskaffas.

B4. Räntebidrag

Folkpartiet har i en partimotion om bostadspolitiken föreslagit att bostadssubventionerna kraftigt skall reduceras. I detta syfte föreslår vi en extra upptrappning av de garanterade räntorna på 350 milj. kr. Denna extra upptrappning skall omfatta både flerfamiljshus och egnahem.

Då räntebidragen utbetalas i efterskott minskar anslaget under 1988/89 endast med hälften. Det finns ca 1,5 milj. bostäder för vilka räntebidrag erhålls. Den ytterligare upptrappning som vi föreslår innebär således att kostnaden per lägenhet i genomsnitt kan öka med knappt 20 kr. per månad.

Vi anser att räntestödet för underhåll, som beräknas uppgå till 750 milj. kr., bör minskas. Vi har i vår motion om bostadspolitik föreslagit att det ska vara möjligt att göra skattefria avsättningar till underhållsfonder. Räntestöd-

det för underhåll bör därför sänkas så att kostnaderna minskas med 100 milj. kr. på helår. Vi bedömer att minskningen under budgetåret 1989/90 bör bli ca 50 milj. kr.

Under anslaget B4 ingår även de nya bidrag som regeringen föreslog i sin bostadspolitiska proposition hösten 1986. Folkpartiet motsatte sig då ytterligare tillskott till subventionsfloran. Vi anser att de bostadspolitiska problemen inte kan lösas genom mer subventioner och fler subventionstyper. Dessa bidrag tenderar dessutom att driva upp priser och kostnader.

Vi anser därför att anslag inte bör utgå till återflyttningsbidrag, nybyggnadsbidrag på vissa orter eller till lån till barnfamiljer för förvärv av äldre egna hem.

Återflyttningsbidragen beräknas kosta 45 milj. kr. och nybyggnadsbidraget 80 milj. kr. Även anslaget till stöd för genomgångsbostäder för ungdomar på 15 milj. kr. bör avskaffas.

Förvärvslånen till barnfamiljer för köp av äldre egna hem infördes den 1 juli 1987. Enligt folkpartiets uppfattning skall barnfamiljerna stödjas genom generella bidrag, inte genom nya bostadssubventioner. Dessa förvärvslån bör avskaffas fr. o. m. 1 juli 1989. Vi bedömer att detta innebär en besparing på budgetåret 1989/90 med ca 50 milj. kr. På helår bör en avsevärt större besparing, åtminstone 75 milj. kr., kunna uppnås.

B5. Åtgärder i bostadsområden med stor andel outhyrda lägenheter m. m.

Under detta anslag beräknas bl. a. utgifterna för eftergift av hyresförlustlån som beräknas uppgå till 20 milj. kr. för budgetåret 1988/89. Vi anser att några sådana eftergifter av hyresförlustlån fortsättningsvis inte bör beviljas.

B6. Tilläggs lån till ombyggnad av vissa bostadshus mm

I budgetpropositionen föreslås en ram på 215 milj. kr. för tilläggs lån till åtgärder i bostadshus som är yngre än 30 år. Vi anser att tilläggs lån inte bör utgå till dessa hus. Härigenom utgår inte heller några tilläggs lån för sammanslagning av lägenheter.

Det finns däremot ett stort behov av medel för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Vi anser därför att den föreslagna ramen bör höjas med 10 milj.kr. till 125 milj. kr.

B6. Åtgärder mot radon

Det finns anledning att införa ett lägre gränsvärde för radon än den gräns för sanitär olägenhet som finns på 400 Bq per kubikmeter. Vid nybyggnad accepteras endast 70 Bq per kvm. Vi anser att lån för åtgärder mot radon skall kunna beviljas vid lägre gränsvärden än 400 Bq. Vi har därför reserverat ytterligare 20 milj. kr. för åtgärder mot radonfaran.

Mot. 1988/89
Bo223

B7. Bostadsbidrag m. m.

Bostadsbidrag bör inte utgå till hushåll utan barn i vissa åldrar. Detta medför en besparing på 90 milj. kr. Besparingen under budgetåret 1989/90 blir 45 milj. kr.

B10. Bidrag till allmänna samlingslokaler m. m.

I budgetpropositionen föreslås att ett villkor för det statliga bidraget ska vara att kommunerna också bidrar till investeringskostnaderna. Vi anser inte att staten på detta sätt ska påverka kommunernas beslut i dessa frågor utan kommunala beslut om bidrag bör kunna fattas utan att dessa avgör om statligt stöd ska utgå eller inte.

Bidragen till samlingslokaler föreslås i högre utsträckning inriktas på mindre lokaler. Detta bör möjliggöra en viss sänkning av bidragen. Vi föreslår därför en sänkning av ramen för bidrag med 15 milj. kr.

Sammanfattningsvis föreslår vi följande besparingar:

	1989/90	Helår
Förvärvstillägg B3	10	10
Extra upptrappning av garanterade räntan B4	175	350
Lägre räntestöd för underhåll B4	50	100
Återflyttningssgaranti B4	45	45
Nybyggnadsbidrag B4	80	80
Förvärv av egnahem B4	50	75
Ungdomsbostadsstöd B4	15	15
Eftergift av hyresförlustlån B5	20	20
Tilläggslån för hus som är yngre än 30 år B6	100	215
Bostadsbidrag till ungdomar B7	45	90
Bidrag till samlingslokaler B10	0	15
Summa:	590	1 015
Ökade utgifter:		
Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse B6	+ 10	+ 10
Åtgärder mot radon	+ 20	+ 20
Nettobesparing	560	985

Hemställen

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi

1. att riksdagen till *Vissa lån för bostadsbyggande (B3)* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag av 30 000 000 kr,
2. att riksdagen beslutar att förvärvstillägg som belastar anslaget B3 inte skall beviljas fr. o. m. 1 juli 1989,
3. att riksdagen beslutar att hyresförlustgarantilån som låneform skall avskaffas,
4. att riksdagen till *Räntebidrag (B4)* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag av 17 285 000 000 kr,
5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om lägre räntebidrag för underhåll,

6. att riksdagen beslutar om en extra upptrappning av de garanterade räntorna från den 1 juli 1989 enligt vad som anförs i motionen,

7. att riksdagen beslutar att avskaffa ungdomsbostadsstödet fr. o. m. den 1 juli 1989,

8. att riksdagen beslutar avskaffa återflyttningsbidraget fr. o. m. den 1 juli 1989,

9. att riksdagen beslutar avskaffa nybyggnadsbidraget fr. o. m. den 1 juli 1989,

10. att riksdagen beslutar att avskaffa systemet med lån till förvärv av egna hem fr. o. m. den 1 juli 1989,

11. att riksdagen till *Åtgärder i bostadsområden med stor andel outhyrda lägenheter m. m.* (B5) för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 60 000 000 kr.,

12. att riksdagen till *Tillägglån till ombyggnad av vissa bostadshus m. m.* (B6) för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 110 000 000 kr.,

13. att riksdagen beslutar att eftergift av hyresförlustlån inte skall beviljas efter den 1 juli 1989.

14. att riksdagen beslutar att tillägglån till ombyggnad av bostadshus som är yngre än 30 år inte skall beviljas efter den 1 juli 1989,

15. att riksdagen medger att beslut om tillägglån för tillgänglighetsskapande åtgärder på kvartersmark får meddelas inom en ram på 10 000 000 kr. för budgetåret 1989/90,

16. att riksdagen medger att ramen för de antikvariska myndigheternas tillstyrkanden av tillägglån eller förhöjt låneunderlag till kulturhistoriskt värdefull bostadsbebyggelse m. m. fastställs till 125 000 000 kr. för budgetåret 1989/90,

17. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om radon i bostäder,

18. att riksdagen beslutar att avskaffa bostadsbidragen till ungdomar fr. o. m. den 1 juli 1989,

19. att riksdagen till *Bostadsbidrag m. m.* (B7) för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 1 300 000 000 kr.,

20. att riksdagen beslutar att kommunala bidrag inte ska vara förutsättning för erhållande av statsbidrag till nybyggnad av allmänna samlingslokaler,

21. att riksdagen medger att beslut om bidrag för allmänna samlingslokaler under budgetåret 1989/90 meddelas inom en ram om 370 000 000 kr.

Stockholm den 23 januari 1989

Erling Bager (fp)

Leif Olsson (fp)

Siw Persson (fp)

Birgit Friggebo (fp)